

POSZKARADZIĆ (7) *vb pf*

o prawdopodobnie jasne (*tak w po-*); *oba a jasne*.

[*inf* poszkaradzić.] ◇ *fut* 3 *sg* poszkaradzi (2). ◇ 3 *pl* poszkaradzą (2). ◇ *praet* 2 *sg m* poszkaradziłeś (1). ◇ 3 *sg m* poszkaradził (1). ◇ *part praet act* poszkaradziwszy (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. Poniżyć, zhańbić (3) :

[*poszkaradzić kogo*: czego mu wiecz poddani naschi thim chutliwiei dopomogli is thes przez thego Thomsche kriwdę powinowathich swoich rozdrażnieny bili, ktori bil Thomsza niedawnimi czasi w Woloszech poskaradzicz raczil. *CorfusDocum 1564 nr 128 [idem] 1564 nr 129; PostępekPrCzart 10.*]

[*W połączeniu szeregowym*: y gdzież to słuźna rzecz/ Oycu ták łwe łyny poniżyć poháńbić y poźkárádzic *PostępekPrCzart 10.*]

Przen (1) :

Zwrot: »poszkaradzić pościel [*czyjś*]« = *mieć stosunek z czyjś żoną* (1): Ruben pirworodny łynie/ tyś ielt moc moiá á początek boleści moiey/ [...] rozlałeś łie iáko wodá/ nie rość/ boś włąpił ná łoże oycá twego/ á poźkárádziłeś pościel iego. *BielKron 18v.*

a. Zgwałcić, zhańbić na czci kobiecej (2) :

poszkaradzić kogo (1): otoś wzyął Vryalżowi żonę iedyną/ máiac łwych inych dofyć/ poźkárádziwłzy ią/ czełtowałeś go ią *BielKron 71.*

Zwrot: »poszkaradzić panieństwo [*czyje*]« (1): [*Król*] Iádac z nią [*Filomeną*] poźkárádził pánieństwo iey *BielKron 49.*

2. Okazać, że ktoś jest gorszy [kogo] (4) : Bo im ci tho Sárniccy ná włzem odpor dádzą/ Sámeo Toxiuła ná włzem poźkárádzą. *PaprPan T2v.*

poszkaradzić komu (1): RAd tu vyrzę przecherkę co go przemędrue/ Y práwnego co mi go też przedyłputuie. [...] Ták mi łie zda náłz Sędzya włzem go poźkárádzi. *PaprPan Bb.*

poszkaradzić w czym (2): Ci dwa zá toć przyrzekam przodkow nie wydádzą/ Máriuła męźnego w męłtwie poźkárádzą. *PaprPan E2, K.*

3. [Oszpecić; przen [co czym]]: włyłtkie cnoty łwoie/ ktore w łobie wielkie miał/ łákomłtwem poźkárádził. *WerReguła 100.*]

Synonimy: **1.** *poniżyć, zhańbić*; **a.** *pohańbić, pokalać, zgwałcić*; **2.** *zaszkodzić*; **3.** *oszpecić*.

Formacje współrdzenne cf SZKARADZIĆ.

Cf POSZKARADZENIE, POSZKARADZON